

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

**Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning**

Van

Persoonsgegevens

Datum

11 november 2024

Referentie

49153815

Bijlagen

Kamervragen

Intern OCW afgestemd

OPO, WJZ

Extern OCW afgestemd

SZW, VWS

Beantwoording Kamervragen Westerveld en Maatoug over
kinderopvang in speciaal onderwijs

Aanleiding

Op 21 oktober zijn er schriftelijke vragen gesteld door de leden Westerveld en Maatoug (beiden GroenLinks/PvdA) over kinderopvang voor speciaal onderwijs. De vragen zijn aan u en de Staatssecretaris Participatie en Integratie gesteld. Eerder is vanwege het herfstreces een uitstelbrief aan de Tweede Kamer gestuurd. De afgelopen periode is met SZW aan de beantwoording gewerkt. De antwoorden kunnen nu aan u beide worden voorgelegd.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording van de Kamervragen kunt u de aanbiedingsbrief ondertekenen. Hierna worden de antwoorden naar de Tweede Kamer verzonden.

U beantwoordt de vragen mede namens de Staatssecretaris Participatie en Integratie. Daarom gaan de antwoorden bij SZW parallel de lijn in.

Kernpunten

De leden Westerveld en Maatoug vragen u en de staatssecretaris van SZW naar de mogelijkheden voor kinderopvang in het speciaal onderwijs (so). Ze vragen u:

- Naar de zorgen bij de gemeentes Amsterdam en Leiden in dit kader. U geeft aan de zorgen vanuit verschillende partijen gehoord te hebben en het belangrijk te vinden dat er voor elk kind een passende plek is in de kinderopvang. Tegelijkertijd is het organiseren van kinderopvangaanbod met extra ondersteuning complex en vraagt dit om een stevige samenwerking tussen verschillende partijen. U geeft aan samen met de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport de doorontwikkeling van inclusieve vormen van kinderopvang te stimuleren. Door in te zetten op kennisdeling en het makkelijker maken van samenwerking tussen de verschillende sectoren. Er wordt momenteel een handreiking ontwikkeld met voorbeelden en handvatten voor gemeenten, kinderopvangorganisaties en jeugdzorg- en onderwijspartijen om meer kinderopvang voor kinderen met een extra ondersteuningsvraag te realiseren, waaronder ook bso bij scholen voor speciaal (basis)onderwijs.
- In de vragen 2 en 3 wordt gevraagd om de wetsgeschiedenis in verband met buitenschoolse opvang te schetsen en hoe u de uitspraak beoordeelt in de memorie van toelichting (MvT) "dat de reguliere kinderopvang niet altijd voldoende toegerust is om deze kinderen op te vangen". U schetst

de wetsgeschiedenis vanaf 2006 waarin werd besloten om buitenschoolse opvang te verplichten voor het primair onderwijs en waarom destijds besloten is om dit niet voor het speciaal onderwijs vast te leggen.

- Bij vraag 4 en 5 wordt er gevraagd of er nog steeds onvoldoende bekend is “in hoeverre er voor wat betreft de aansluiting tussen de scholen en de opvang problemen zijn voor ouders en kinderen”, zoals in deze memorie van toelichting staat en op welke manier aan de toezegging in de MvT is voldaan dat onderzocht zal worden hoe het speciaal onderwijs invulling kan geven aan een wettelijke verplichting? U geeft hierbij aan dat we scherp hebben welke problemen er zijn in de aansluiting tussen kinderopvang en onderwijs. Bij antwoord op vraag 5 vat u twee onderzoeken uit 2007 en 2008 samen. In deze onderzoeken worden zowel knelpunten als succesfactoren genoemd bij het organiseren van kinderopvang voor deze groep. Over een wettelijke verplichting verschillen de meningen. Er werd onderschreven dat leerlingen uit het speciaal (basis)onderwijs dezelfde garanties verdienen ten aanzien van bso-aanbod. Maar niet iedereen vond dat dat deze verplichting bij de scholen belegd zou moeten worden. Ten slotte geeft u aan dat alhoewel de onderzoeken verouderd zijn actualisatie niet nodig is, omdat we via verschillende signalen helder hebben waar de knelpunten op dit moment zitten.
- Vervolgens vragen de leden naar welke afwegingen er gemaakt moeten worden m.b.t. een mogelijke verbreding van de wettelijke plicht om buitenschoolse opvang te regelen voor het speciaal onderwijs. Ook vraag 9 gaat in op het vormgeven van een wettelijke verplichting. U verwijst bij deze vraag naar het antwoord op vraag 6. In uw antwoord geeft u expliciet aan de mogelijkheden van een wettelijke verplichting als één van de opties te willen bespreken en verkennen met het veld (daarmee beantwoordt u ook vraag 11). Vervolgens geeft u ook aan dat het organiseren van een wettelijke verplichting niet gemakkelijk is omdat:
 - Er door een wettelijke verplichting bij scholen niet automatisch geschikt aanbod tot stand komt. Immers, dit aanbod moet nog tot stand komen en een potentiële kinderopvangaanbieder zal extra expertise en ondersteuning vanuit jeugdzorg moeten organiseren om een passend aanbod te kunnen bieden. Ook leidt een wettelijke taak bij de scholen voor speciaal (basis)onderwijs vermoedelijk niet direct tot een beweging naar inclusievere kinderopvang en onderwijs. De kans wordt mogelijk groter dat de opvang op scholen zelf gaat plaatsvinden, en zullen kinderen dus niet in aanraking komen met leerlingen van reguliere scholen of kinderen uit hun eigen buurt.
 - De scholen voor speciaal (basis)onderwijs kunnen dit niet zonder financiering. Op dit moment is nog niet bekend hoeveel financiering dan nodig is, en waar deze vandaan moeten komen¹.
 - Vervoer van en naar de kinderopvang is niet gemakkelijk te organiseren, zeker gezien de huidige knelpunten in het

¹ Overigens geldt daarbij ook dat wanneer geconcludeerd wordt dat wetgeving het juiste instrument is het gezien de volle wetgevingskalender en de APK-taakstelling van het kabinet Schoof I waardoor er minder capaciteit zal zijn, het sowieso nog enkele jaren zal duren voordat dit wetstraject opgepakt zal kunnen worden.

doelgroepen- en leerlingenvervoer, en het is niet mogelijk om in kaart te brengen hoeveel dit zou gaan kosten.

Datum

11 november 2024

Het lijkt tegenstrijdig om aan te geven dat u hier met het veld over in gesprek wil en tegelijkertijd meerdere overwegingen te benoemen waarover nagedacht moet worden. Dat is ons inziens juist iets om te verkennen met betrokken partijen.

- Bij vraag 7 en 8 wordt gevraagd naar uw opvatting of het ook voor leerlingen in het so van belang is dat kinderopvang goed geregeld is en of u het wenselijk acht dat kinderen uit het speciaal onderwijs hetzelfde wettelijke recht op kinderopvang te geven als kinderen in het reguliere onderwijs. U antwoordt dat ieder kind goede kinderopvang verdient.
- Bij vraag 10 informeren de vraagstellers welke oplossing u ziet voor kinderen die niet terecht kunnen bij een kinderdagcentrum of de kinderopvang vanwege de benodigde zorg. U geeft aan dat er soms gespecialiseerd aanbod vanuit een (jeugd)zorgaanbieder mogelijk is. Ook zien we in het hele land veel goede voorbeelden van samenwerking tussen scholen, kinderopvang en zorgpartijen, zodat kinderen met een ondersteuningsbehoefte ook zoveel mogelijk naar een reguliere kinderopvang met extra ondersteuning (vaak plusopvang genoemd) kunnen gaan.
- Ten slotte vragen de leden u bij vraag 12 of u bereid bent om in gesprek te gaan met betrokken partijen over een wettelijke verankering voor het so en hoe de mogelijkheden tot kinderopvang gefaciliteerd en gestimuleerd kunnen worden. U geeft aan hierover in gesprek te willen met betrokken partijen om te bespreken wat er nodig is.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.